

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 1

1-) Metinde, sebeplerin tek başına iş göremediğini gösteren ilk delil nedir? (14 kelime)

Ortaya çıkan şeylerde

2-) Varlıklarda bulunan sonuçlar, faydalar ve hikmetler hangi hakikate işaret eder? (12 kelime)

Bunlar, perde arkasında

3-) Şuursuz sebeplerin yetersiz görülmesinin temel gerekçesi nedir? (14 kelime)

Çünkü şuuru olmayan

4-) Metne göre bir mahlukun tek bir amaçla değil de birçok amaçla yaratılması neyi gösterir? (11 kelime)

Onun rastgele

5-) Yağmur örneği hangi düşünceyi açıklamak için verilmiştir? (19 kelime)

Görünen sebeplerin merhamet ve

6-) Yağmura “rahmet” denilmesinin sebebi nedir? (10 kelime)

Pek çok

7-) Bitki ve hayvanlardaki süs ve güzellikler hangi iki manaya delalet eder? (6 kelime)

Yaratıcının

8-) Eşyadaki gösterişli ve güzel hâller, Yaratıcı hakkında hangi iki özelliği düşündürür? (7 kelime)

Kendisini

9-) Metinde “sevdirmek” ve “tanıttırmak” sıfatları hangi sonuca bağlanır? (12 kelime)

Seven, sevdiren ve

10-) Son bölümde sebepler hakkında özetlenen üç temel hüküm nedir? (24 kelime)

Sebepler, sanatlı netice karşısında yetersiz kalır;

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 2

1-) Metne göre sanatlı bir neticenin basit bir sebebe bağlanamamasının anlamı nedir? (15 kelime)
Böyle bir netice,

2-) Neticelerde görülen çok yönlü fayda ve hikmetler neden doğrudan maddî sebeplere verilemez? (16 kelime)
Çünkü maddî sebepler ne

3-) Bir varlığın birçok hikmet ve fayda ile yaratılması, onu yaratan hakkında hangi vasfı gösterir? (9 kelime)
Hikmet sahibi,

4-) Yağmurun gelişi, yalnız tabii sebeplerle açıklanmaya çalışıldığında hangi eksiklik ortaya çıkar? (9 kelime)
Hayvanların ihtiyacını

5-) Metinde yağmur ile merhamet arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? (13 kelime)
Yağmur, içinde çok

6-) Canlılardaki estetik görünüm yalnız dış güzellik olarak mı değerlendirilmiştir? (14 kelime)
Hayır, aynı zamanda

7-) Bitki ve hayvanlardaki süslerin Yaratıcının birliğine delil olması nasıl anlaşılır? (17 kelime)
Ortak bir maksat, ortak

8-) Metinde “sebepleri azletmek” ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor? (14 kelime)
Sebeplerin gerçek yaratıcı

9-) Metnin sonunda esbaba aşırı bağlanan kişiye nasıl bir çıkış yolu gösteriliyor? (10 kelime)
Sebepleri sadece

10-) Bu pasajın ana mesajı bir cümleyle nasıl özetlenebilir? (17 kelime)
Varlıklardaki sanat, hikmet, fayda

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 3

1-) Parçada geçen “sebepler perde gibidir” düşüncesi hangi gözleme dayanır? (11 kelime)
Varlıklarda görülen

2-) Neden her meydana gelen şeyin arkasında hikmet sahibi bir irade bulunduğu söyleniyor? (15 kelime)
Çünkü her şey

3-) Şuursuzluk ile gaye arasındaki ilişki metinde nasıl kurulmuştur? (12 kelime)
Şuuru olmayan şeylerin

4-) Yağmur örneğinde özellikle hangi canlı grubu üzerinden merhamet vurgulanıyor? (3 kelime)

5-) Hayvanların ihtiyaçlarını düşünmeyen sebeplerin yağmurun gerçek sebebi sayılamaması neyi ispatlar? (9 kelime)
Yardımanın ve

6-) Bitki ve hayvanlardaki süs, sadece onların kendileri için mi düşünülmüştür? (13 kelime)
Hayır, aynı zamanda

7-) Güzellik ve süsün “tanınmak” ve “sevilmek” ile ilişkilendirilmesi ne ifade eder? (13 kelime)
Bu eserlerin arkasında,

8-) Metinde Yaratıcının hangi isim ve sıfatlarına dolaylı şekilde işaret edilmektedir? (11 kelime)
Hikmet, rahmet,

9-) Parçanın özet kısmında müsebbebin gayesi ve faydası sebepleri neden “ortadan atıyor”? (15 kelime)
Çünkü bu gaye

10-) Son hitapta insanın hangi yanlışından vazgeçmesi isteniyor? (7 kelime)
Sebepleri

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatın-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 4

1-) Metinde neticelerin sanatlı ve değerli oluşu, sebepler hakkında hangi hükme götürüyor? (13 kelime)

Sebeplerin bu işi

2-) Eşyanın birden fazla faydaya hizmet etmesi hangi kavramla daha çok ilişkilidir: tesadüf mü, hikmet mi? (3 kelime)

3-) Sebeplerin bilinçsiz oluşu ile varlıklardaki düzenli faydalar arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor? (14 kelime)

Biri amaç kuramazken

4-) Yağmurun gönderilişi hangi ilahî sıfatları düşündürür? (7 kelime)

Rahmet,

5-) Metinde yağmurun çok sayıda fayda taşıması hangi sonuca bağlanıyor? (8 kelime)

Bunun, ilahî

6-) Canlıların üzerindeki süsler ve cazip görünüşler hangi manevi maksadı taşır? (9 kelime)

Yaratıcının sanatını

7-) Bu süs ve güzelliklerin birliğe delil sayılması ne anlama gelir? (13 kelime)

Farklı varlıklarda görülen

8-) Metnin sonunda geçen üç hakikat arasında ortak nokta nedir? (10 kelime)

Üçü de

9-) Parçanın muhatabı olan “esbabperest” kişiye hangi fikrî hata nispet ediliyor? (8 kelime)

Görünen sebepleri

10-) Metnin son çağrısındaki temel davet nedir? (11 kelime)

Tevhidi kabul

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 5

1-) Metinde önce hangi konu ele alınıyor: sanat mı, fayda mı, süs mü? (5 kelime)

Önce

2-) Sanatlı bir neticenin sebepleri devre dışı bırakması nasıl açıklanıyor? (15 kelime)

Neticenin değeri ve

3-) Daha sonra neticelerdeki hangi özellik ikinci bir delil olarak sunuluyor? (10 kelime)

Neticelerde bulunan

4-) Bu ikinci delil, Yaratıcının hangi yönünü öne çıkarır? (8 kelime)

Hikmetli, ikram

5-) Yağmur örneği metinde hangi mantık yürütmesini somutlaştırır? (15 kelime)

Görünen sebeplerin şefkat

6-) Üçüncü delil olarak ele alınan husus nedir? (9 kelime)

Varlıkların yüzündeki

7-) Bu üçüncü delil, Yaratıcı ile kullar arasında nasıl bir ilişkiye işaret eder? (11 kelime)

Kulların Yaratıcıyı

8-) Metne göre “tanınmak” ve “sevilmek” istemek hangi tür bir varlığa ait olabilir? (10 kelime)

Kudret sahibi,

9-) Pasaj boyunca geçen deliller birlikte değerlendirildiğinde nasıl bir Allah tasavvuru ortaya çıkıyor?

(15 kelime)

Her şeyi hikmetle

10-) Bu pasajın insana vermek istediği son şuur nedir? (10 kelime)

Kâinattaki her

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 6

1-) Parçada müsebbebde görülen olağanüstü hâller neden doğrudan sebeplere bağlanmıyor? (15 kelime)

Çünkü sebepler sıradan

2-) Her mahlukun birden çok hikmet ve fayda ile ortaya çıkması neyi çürütür? (8 kelime)

Şuursuz sebeplerin

3-) Metne göre gerçek anlamda gaye tayin eden kimdir? (6 kelime)

Hikmet

4-) Yağmurun hayvanlara yardım ulaştırması, ilahî fiillerin hangi yönünü açıkça hissettirir? (7 kelime)

Şefkat

5-) “Rahmet” kelimesinin yağmur için kullanılması, okuyucuya hangi bakış açısını kazandırır? (14 kelime)

Yağmura yalnız fizikî

6-) Nebatat ve hayvanattaki süslü görünüşler, insanın hangi iki duygusuna hitap eder? (6 kelime)

Düşünmesine

7-) Bu süslerin Yaratıcının kendini bildirmesiyle ilişkilendirilmesi hangi sonuç için delildir? (8 kelime)

Allah’ın varlığı,

8-) Metindeki deliller daha çok hangi yöntemle kuruluyor: soyut iddia ile mi, gözlemden hareketle mi? (3 kelime)

9-) “Esbab perdesini yırtmak” sözü mecaz olarak ne demektir? (11 kelime)

Görünen vasıtaların

CEVAP ANAHTARI

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metinde, sebeplerin tek başına iş göremediğini gösteren ilk delil nedir?

Ortaya çıkan şeylerde görülen olağanüstü düzen, sanat ve süsün, basit sebeplerle açıklanamaması ilk delildir.

2-) Varlıklarda bulunan sonuçlar, faydalar ve hikmetler hangi hakikate işaret eder?

Bunlar, perde arkasında işleri hikmet ve merhametle yürüten bir Rabbin bulunduğunu gösterir.

3-) Şuursuz sebeplerin yetersiz görülmesinin temel gerekçesi nedir?

Çünkü şuuru olmayan sebepler hedef belirleyemez, fayda hesaplayamaz ve hikmetli bir yönelişle iş yapamaz.

4-) Metne göre bir mahlukun tek bir amaçla değil de birçok amaçla yaratılması neyi gösterir?

Onun rastgele değil, hikmet sahibi bir irade ile meydana getirildiğini gösterir.

5-) Yağmur örneği hangi düşünceyi açıklamak için verilmiştir?

Görünen sebeplerin merhamet ve hikmet taşıyamayacağını, bu yüzden yağmurun rahmet sahibi bir Yaratıcının yardımı olarak gönderildiğini anlatmak için verilmiştir.

6-) Yağmura “rahmet” denilmesinin sebebi nedir?

Pek çok fayda ve merhamet eseri taşıdığı için böyle adlandırılmaktadır.

7-) Bitki ve hayvanlardaki süs ve güzellikler hangi iki manaya delalet eder?

Yaratıcının varlığına ve birliğine delalet eder.

8-) Eşyadaki gösterişli ve güzel hâller, Yaratıcı hakkında hangi iki özelliği düşündürür?

Kendisini bildirmek ve mahluklarına sevdirmek istemesini düşündürür.

9-) Metinde “sevdirmek” ve “tanıttırmak” sıfatları hangi sonuca bağlanır?

Seven, sevdiren ve kudreti sonsuz olan bir Sâniin varlığına ve birliğine bağlanır.

10-) Son bölümde sebepler hakkında özetlenen üç temel hüküm nedir?

Sebepler, sanatlı netice karşısında yetersiz kalır; neticelerdeki hikmet ve fayda yüzünden devreden çıkar; eşyanın süslü yapısı da her şeyi hikmetle yapan bir Sâni gösterir.

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 2 - CEVAPLAR

1-) Metne göre sanatlı bir neticenin basit bir sebebe bağlanamamasının anlamı nedir?

Böyle bir netice, doğrudan sebeplerin değil, sebeplerin üstünde kudret sahibi bir Yaratıcının eseri olduğunu gösterir.

2-) Neticelerde görülen çok yönlü fayda ve hikmetler neden doğrudan maddî sebeplere verilemez?

Çünkü maddî sebepler ne faydayı bilir ne de hedef gözetir; bu yüzden bilinçli bir tertip yapamaz.

3-) Bir varlığın birçok hikmet ve fayda ile yaratılması, onu yaratan hakkında hangi vasfı gösterir?

Hikmet sahibi, ikram eden ve rahmetli bir Yaratıcıyı gösterir.

4-) Yağmurun gelişi, yalnız tabîî sebeplerle açıklanmaya çalışıldığında hangi eksiklik ortaya çıkar?

Hayvanların ihtiyacını gözetken şefkat ve düzen açıklanamaz hâle gelir.

5-) Metinde yağmur ile merhamet arasında nasıl bir ilişki kuruluyor?

Yağmur, içinde çok sayıda fayda taşıdığı için merhametin görünen bir tecellisi gibi sunuluyor.

6-) Canlılardaki estetik görünüm yalnız dış güzellik olarak mı değerlendirilmiştir?

Hayır, aynı zamanda Yaratıcının kendini tanıtmaya ve sevdirmesine işaret eden bir delil olarak değerlendirilmiştir.

7-) Bitki ve hayvanlardaki süslerin Yaratıcının birliğine delil olması nasıl anlaşılır?

Ortak bir maksat, ortak bir sanat ve ortak bir güzellik dili, bunların tek bir elden çıktığını düşündürür.

8-) Metinde “sebepleri azletmek” ifadesiyle ne anlatılmak isteniyor?

Sebeplerin gerçek yaratıcı ve gerçek fail olmadığını kabul edip asıl işi Allah’a vermek isteniyor.

9-) Metnin sonunda esbaba aşırı bağlanan kişiye nasıl bir çıkış yolu gösteriliyor?

Sebepleri sadece perde bilip bir olan Allah’a yönelmesi tavsiye ediliyor.

10-) Bu pasajın ana mesajı bir cümleyle nasıl özetlenebilir?

Varlıklardaki sanat, hikmet, fayda ve güzellik; şüursuz sebepleri değil, her şeyi bilen ve dileyen tek Yaratıcıyı gösterir.

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinat-in-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 3 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada geçen “sebepler perde gibidir” düşüncesi hangi gözleme dayanır?
Varlıklarda görülen sanat, hikmet ve maksatların sebeplerin gücünü çok aşmasına dayanır.
- 2-) Neden her meydana gelen şeyin arkasında hikmet sahibi bir irade bulunduğu söyleniyor?
Çünkü her şey sadece var olmakla kalmıyor; birçok yarar ve anlam taşıyacak şekilde ortaya çıkıyor.
- 3-) Şuursuzluk ile gaye arasındaki ilişki metinde nasıl kurulmuştur?
Şuuru olmayan şeylerin hedef belirleyemeyeceği söylendiği için gayeli işler onların eseri sayılmıyor.
- 4-) Yağmur örneğinde özellikle hangi canlı grubu üzerinden merhamet vurgulanıyor?
Hayvanlar üzerinden vurgulanıyor.
- 5-) Hayvanların ihtiyaçlarını düşünmeyen sebeplerin yağmurun gerçek sebebi sayılamaması neyi ispatlar?
Yardımlar ve rızık, merhamet sahibi bir Hâlıktan geldiğini ispatlar.
- 6-) Bitki ve hayvanlardaki süs, sadece onların kendileri için mi düşünülmüştür?
Hayır, aynı zamanda onları yaratanın sanatını göstermeye yönelik bir işaret olarak ele alınmıştır.
- 7-) Güzellik ve süsün “tanınmak” ve “sevilmek” ile ilişkilendirilmesi ne ifade eder?
Bu eserlerin arkasında, bilinmeyi ve sevmeyi murad eden bir Yaratıcının bulunduğu ifade eder.
- 8-) Metinde Yaratıcının hangi isim ve sıfatlarına dolaylı şekilde işaret edilmektedir?
Hikmet, rahmet, kudret, sevdirmek ve kendini bildirmek gibi sıfatlarına işaret edilmektedir.
- 9-) Parçanın özet kısmında müsebbebin gayesi ve faydası sebepleri neden “ortadan atıyor”?
Çünkü bu gaye ve faydalar, bilgisiz ve cansız sebeplerin yapamayacağı kadar bilinçli bir düzen gösteriyor.
- 10-) Son hitapta insanın hangi yanlışından vazgeçmesi isteniyor?
Sebepleri asıl etkili zannetme yanlışından vazgeçmesi isteniyor.

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Metinde neticelerin sanatlı ve değerli oluşu, sebepler hakkında hangi hükme götürüyor?
Sebeplerin bu işi yapmaya güç yetiremeyeceği, bu yüzden gerçek fail olamayacağı hükmüne götürüyor.
- 2-) Eşyanın birden fazla faydaya hizmet etmesi hangi kavramla daha çok ilişkilidir: tesadüf mü, hikmet mi?
Hikmet ile ilişkilidir.
- 3-) Sebeplerin bilinçsiz oluşu ile varlıklardaki düzenli faydalar arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor?
Biri amaç kuramazken diğeri amaçlı bir işleyiş gösterdiği için arada açık bir uyumsuzluk kuruluyor.
- 4-) Yağmurun gönderilişi hangi ilahî sıfatları düşündürür?
Rahmet, hikmet ve rızık verme sıfatlarını düşündürür.
- 5-) Metinde yağmurun çok sayıda fayda taşıması hangi sonuca bağlanıyor?
Bunun, ilahî merhametin görünür bir tecellisi olduğuna bağlanıyor.
- 6-) Canlıların üzerindeki süsler ve cazip görünüşler hangi manevi maksadı taşır?
Yaratıcının sanatını bildirmek ve mahluklarına kendini sevdirmek maksadını taşır.
- 7-) Bu süs ve güzelliklerin birliğe delil sayılması ne anlama gelir?
Farklı varlıklarda görülen uyumlu güzelliklerin tek bir sanat sahibine işaret etmesi anlamına gelir.
- 8-) Metnin sonunda geçen üç hakikat arasında ortak nokta nedir?
Üçü de sebeplerin yetersizliğini gösterip işi doğrudan Allah'ın fiiline bağlamaktadır.
- 9-) Parçanın muhatabı olan "esbabperest" kişiye hangi fikrî hata nispet ediliyor?
Görünen sebepleri asıl kaynak zannetme hatası nispet ediliyor.
- 10-) Metnin son çağrısındaki temel davet nedir?
Tevhidi kabul edip kuruntu ve şaşkınlıktan kurtularak Allah'ın birliğini tasdik etmektir.

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde önce hangi konu ele alınıyor: sanat mı, fayda mı, süs mü?

Önce sanat konusu ele alınıyor.

2-) Sanatlı bir neticenin sebepleri devre dışı bırakması nasıl açıklanıyor?

Neticenin değeri ve inceliği, onu meydana getirdiği söylenen sebeplerin seviyesini çok aştığı için böyle açıklanıyor.

3-) Daha sonra neticelerdeki hangi özellik ikinci bir delil olarak sunuluyor?

Neticelerde bulunan amaçlar, yararlar ve hikmetler ikinci delil olarak sunuluyor.

4-) Bu ikinci delil, Yaratıcının hangi yönünü öne çıkarır?

Hikmetli, ikram eden ve merhametli oluşunu öne çıkarır.

5-) Yağmur örneği metinde hangi mantık yürütmesini somutlaştırır?

Görünen sebeplerin şefkat göstermesi mümkün olmadığından, faydalı yardımın gerçek sahibinin

Rahîm olan Allah olduğunu somutlaştırır.

6-) Üçüncü delil olarak ele alınan husus nedir?

Varlıkların yüzündeki güzellik, süs ve gösterişli sanat üçüncü delildir.

7-) Bu üçüncü delil, Yaratıcı ile kullar arasında nasıl bir ilişkiye işaret eder?

Kulların Yaratıcıyı tanımasına ve sevmesine vesile olan bir ilişkiye işaret eder.

8-) Metne göre “tanınmak” ve “sevilmek” istemek hangi tür bir varlığa ait olabilir?

Kudret sahibi, şuurlu ve tek olan bir Sânie ait olabilir.

9-) Pasaj boyunca geçen deliller birlikte değerlendirildiğinde nasıl bir Allah tasavvuru ortaya çıkıyor?

Her şeyi hikmetle yaratan, rahmet eden, kudreti sonsuz ve bir olan Allah tasavvuru ortaya çıkıyor.

10-) Bu pasajın insana vermek istediği son şuur nedir?

Kâinattaki her işte Allah’ın birliğini, hikmetini ve rahmetini görme şuurudur.

11sinif 33-soz-p45-27-pencere-gaye-rahmet-ve-tezyinatin-musebbibul-esbabi-gostermesi - Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada müsebbebde görülen olağanüstü hâller neden doğrudan sebeplere bağlanmıyor?
Çünkü sebepler sıradan ve güçsüzdür; ortaya çıkan şey ise onlardan çok daha ince ve sanatlıdır.
- 2-) Her mahlukun birden çok hikmet ve fayda ile ortaya çıkması neyi çürütür?
Şuursuz sebeplerin kendi başına iş gördüğü iddiasını çürütür.
- 3-) Metne göre gerçek anlamda gaye tayin eden kimdir?
Hikmet ve kerem sahibi olan Rabdir.
- 4-) Yağmurun hayvanlara yardım ulaştırması, ilahî fiillerin hangi yönünü açıkça hissettirir?
Şefkat ve rızık verme yönünü açıkça hissettirir.
- 5-) “Rahmet” kelimesinin yağmur için kullanılması, okuyucuya hangi bakış açısını kazandırır?
Yağmura yalnız fizikî bir olay gibi değil, ilahî merhametin taşıyıcısı gibi bakma anlayışı kazandırır.
- 6-) Nebatat ve hayvanattaki süslü görünüşler, insanın hangi iki duygusuna hitap eder?
Düşünmesine ve muhabbet duymasına hitap eder.
- 7-) Bu süslerin Yaratıcının kendini bildirmesiyle ilişkilendirilmesi hangi sonuç için delildir?
Allah’ın varlığı, birliği ve bilinçli fiilleri için delildir.
- 8-) Metindeki deliller daha çok hangi yöntemle kuruluyor: soyut iddia ile mi, gözlemden hareketle mi?
Gözlemden hareketle kuruluyor.
- 9-) “Esbab perdesini yırtmak” sözü mecaz olarak ne demektir?
Görünen vasıtaların arkasındaki asıl kudreti fark edip kalbi Allah’a yöneltmek demektir.